

Riktlinjer för program och arrangemang vid Biblioteken på Gotland

Övergripande uppdrag för folkbiblioteken på Gotland

Innehållet i detta dokument utgår i största väsentlighet från *Bibliotekslagen*, Biblioteksplan Region Gotland 2022-2024 och *Kulturplan Region Gotland 2021-2024*. Revidering av dokumentet görs när nya direktiv kommer som påverkar innehållet.

Folkbiblioteken på Gotland ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Vidare ska folkbiblioteken främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet skall finnas tillgängligt för alla.

Mål för programverksamhet

Genom att erbjuda aktiviteter, program och arrangemang kopplade till läsning, lärande, kunskap, demokratifrågor och kultur i allmänhet medverkar biblioteken och dess samarbetspartners, till att stödja och stärka samhället och individens möjlighet till utveckling.

Prioriterade målgrupper och inriktningar vid folkbiblioteken

Följande målgrupper är prioriterade:

- Barn och unga
- Personer med funktionsvariation
- Personer med annat modersmål än svenska
- Nationella minoriteter

Folkbibliotekens inriktningar är:

- Läsfrämjande
- Digitalt kompetenslyft
- Biblioteken som mötesplats/offentligt rum
- Tillgång till information
- Världsarvet Visby
- Höja användandet av bibliotekens tjänster

Varför programverksamhet?

Kultur är för alla. När alla kan ta del av kulturen formas Gotland till en angelägen plats för människor från hela världen.

Biblioteken är en del av den kulturella infrastrukturen på Gotland och utgör ett offentligt rum där människors vilja att uttrycka sig och uppleva kultur är grunden för samtal.

Biblioteken utgör vidare viktiga noder för främjandet av det gotländska kulturlivet och möjliggör för invånarna att ta del av vissa samhällsfunktioner.

Biblioteken är även en fysisk funktion för möten mellan människor och mellan information och människor. De utgör en icke-kommersiell miljö för samspel baserat på demokratiska principer i det offentliga rummet och strävar efter vidgat deltagande.

Genom sin programverksamhet erbjuder biblioteken ett varierat utbud för alla åldrar, med ambition att ge fantasin och kreativiteten näring. Här kan nya världar och perspektiv upptäckas och här kan människor i alla åldrar och med olika bakgrund mötas. När dessa möten fungerar som bäst bidrar de till att hålla ihop samhället.

Programverksamheten ska bidra till att främja människors lust, möjlighet och motivation att ta del av litteratur, medier, samhällsinformation, kulturupplevelser, skapande, kunskap, fakta, samtal och debatt. I förlängning kan programverksamheten bidra till att öka förmågan och incitamenten för utbildning och högre studier.

Genom programverksamhet kan biblioteken stärka sin förmåga att uppfylla målen för grundverksamheten. Dock kan programverksamhet genom en vidare tolkning av bibliotekslagen ses som en grundverksamhet särskilt med hänvisning till skrivningen *kulturell verksamhet i övrigt*.

Hur?

För att biblioteksledning, medarbetare och samverkanspartners skall kunna arbeta med programverksamhet i relation till verksamhetens uppgift och mål krävs det prioriteringar, metoder och strategier. Dessa är grunden till hur program bedrivs och genomförs.

Programverksamheten ska främja och bidra till bibliotekens uppdrag.

Programverksamheten ska vara öppen, tillgänglig, välkomnande och ske utan krav på motprestation.

Biblioteken ska sträva efter både arrangemang med stort allmänintresse lika väl som främja smalare kulturuttryck.

För att stärka berättandet, läsning och litteratur arbetar biblioteken genom programverksamhet med det vidgade textbegreppet. Samverkan sker med företrädare för till exempel bild, teater och musik.

Biblioteken bjuder in till delaktighet där civilsamhället skall erbjudas möjlighet att påverka och samverka kring innehåll och genomförande. Ett starkt användarperspektiv bidrar till bredda perspektiven och att göra verksamheten mer relevant.

Biblioteken bjuder in till möten mellan utövare och publik och arbetar med nya former av deltagande där gränsen suddas ut mellan producent och konsument.

Programverksamheten skall stödja det fria kulturlivet på Gotland. Detta kan exempelvis ske genom utställningar, föreläsningar, föreläsningar, workshops och fortbildning inom ramen för verksamhetens möjligheter.

Programverksamheten skall i relation till att stödja det fria kulturlivet prioritera barn och unga, studenter inom skapande ämnen och icke-professionella.

Samarbete med externa aktörer är viktigt och bidrar till att fler aktiviteter kan ske på biblioteken och att bredden i utbudet ökar. Intern samverkan med andra delar av Region Gotland, annan offentlig verksamhet, myndigheter och Uppsala Universitet är en viktig del av programverksamheten.

Riktlinjer för uthyrning, samverkan och upplåtelse

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att de ska ge vägledning för chefer och medarbetare på biblioteken i samband med frågor om uthyrning. Vidare ska de bidra till att kriterierna för uthyrning och samarrangemang är transparenta och tydliga internt och externt.

Ramar och riktlinjer

Biblioteket äger rätt att säga nej till programidéer, samverkan och uthyrning. Det kan ske utifrån en bedömning av det samlade programutbudets allsidighet och kvalitet, utifrån att arrangemanget strider mot bibliotekens övergripande uppdrag, utifrån en bedömning av säkerhetsrisk eller att arrangemanget avser att bryta mot svensk lag eller strider mot FN:s deklaration för mänskliga rättigheter.

Det centrala i bibliotekens uppdrag är inte primärt att ge plats för alla att yttra sig om allting, utan att stärka möjligheterna för alla att ta del av en mångfald av kultur, samtal, debatt, upplevelser, samhällsinformation, kunskap och information och genom detta kunna bilda sig en egen uppfattning.

Biblioteken på Gotlands varumärke och trovärdighet får aldrig ta skada genom samarrangemang eller uthyrning.

För all form av samarrangemang och uthyrning gäller att den som biblioteket samarbetar med eller hyr ut till ska respektera och acceptera de ramar som gäller för verksamhet i bibliotekens lokaler. Samarrangemang eller uthyrning kan aldrig ske om de uppenbart strider mot bibliotekets övergripande uppdrag.

Detta innebär exempelvis att arrangemang som arrangeras av politiskt parti eller religiöst samfund, där huvudsyftet är att agitera, utöva påtryckning eller ensidigt framföra partipolitiska eller religiösa åsikter inte kan arrangeras i bibliotekens lokaler.

Gällande politiska partier syftar detta till folkvalda partier med representation i regionfullmäktige på Gotland. Endast efter noggrann prövning kan andra politiska partier erbjudas möjlighet att genomföra arrangemang i bibliotekens lokaler.

Biblioteken på Gotland prioriterar att tillgängliga dess lokaler till ickekommersiella aktörer.

Upplåtelse av lokaler till företag eller motsvarande vilka bedriver kommersiell verksamhet kan endast ske efter noga övervägande, beslut av biblioteksledning och då de starkt kan anses bidra till bibliotekens verksamhet och måloppfyllelse. Ett generellt undantag finns för författare/musiker/föreläsare eller motsvarande som erbjuder försäljning av egna produkter i samband med arrangemanget till exempel böcker eller skivor.

Vid samarrangemang i bibliotekens lokaler står biblioteken för kostnader förknippade med lokalen inklusive befintligt teknikstöd. Övriga kostnader regleras genom överenskommelser mellan biblioteken och samarbetsparten/parterna.

De arrangemang som Biblioteken på Gotland genomför eller samverkar kring ska alltid vara avgiftsfria för besökare. Vid uthyrning av lokal ska arrangemang som är avgiftsfria för besökare prioriteras.

Uthyrning kan endast ske när bibliotekens lokaler inte behövs för ordinarie verksamhet.

Biblioteken på Gotland bidrar genom uthyrning till att underlätta för föreningar och andra aktörer att bedriva sin verksamhet.

Definitioner av samarrangemang, extern uthyrning, öppna och slutna arrangemang

Med samarrangemang avses verksamhet som sker i samarbete mellan Biblioteken på Gotland och verksamheter inom Region Gotland eller externa aktörer. Samarbetspartners kan vara representanter för civilsamhället, andra verksamheter inom Region Gotland, myndigheter, föreningar och kommersiella aktörer.

Med extern uthyrning avses uthyrning av lokaler och teknik till extern aktör där Biblioteken på Gotland inte är involverade i arrangemangets innehåll.

En extern uthyrning kan ske i form av ett öppet arrangemang. Det innebär att allmänheten har tillträde till arrangemanget antingen kostnadsfritt eller genom betalning.

En extern uthyrning kan också avse en sluten sammankomst. Det innebär att arrangemanget endast är öppet för en viss grupp människor, till exempel medlemmar i en förening eller deltagare i en konferens.

Vid extern uthyrning måste det alltid finnas personal från Biblioteken på Gotland närvarande. Denna har ansvar för Biblioteken på Gotlands del av det hyresavtal som upprättas mellan Biblioteken på Gotland och extern part.

Det är inte tillåtet för anställd vid Biblioteken på Gotland att utanför tjänst agera i rollen som ansvarig enligt ovan.

Bilaga:

Taxor och avgifter uthyrning av lokaler

Biblioteken är offentligt rum som skall vara tillgängligt för alla. Biblioteken ska verka för att hela Gotland skall leva och genom detta vara frikostiga gällande upplåtande av lokal. I de flesta fall ska de lokaler som finns på biblioteken vara fria att använda.

Hyra för lokal ska betalas vid arrangemang som inte är samverkan, möten för slutet sällskap och kommersiella arrangemang av alla slag.

För mer information se policy dokument för program och arrangemang vid Biblioteken på Gotland.

Taxor och avgifter (alla taxor och avgifter inkluderar moms):

Almedalsbiblioteket:

- Foajén:
  - 1500: - per tillfälle à max tre timmar
  - Halvdag (4h) 2500: -
  - Heldag (8h) 5000: -
- ~~E22 kan endast användas utanför vardagar 1730. Bokning måste göras i timeedit. E22 får inte hyras ut. Lokalen kan endast användas av extern part om det sker genom samverkan med Almedalsbiblioteket och biblioteket har ett tydligt deltagande.~~
- E22 bokas genom Uppsala Universitet, Campus Gotland.
Alla kostnader som är förknippade med lokalen bekostas av hyresgästen om inget annat är avtalat med Biblioteken på Gotland.
Lokalen kan bokas med reducerat pris om programverksamheten ligger i linje med Biblioteken på Gotlands övergripande verksamhet och mål.